

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹԻՒՂՎԵԼԹԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Միջազգային հանրային կարծիքը ամենէն աւելի զբաղեցնող եւ բոլորի ուշադրութիւնը հրաւիրող ամենակարեւոր խնդիրներէն մէկը, Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Ռուզվելթի մշակած եւ զործարարութեան դրած անտեսական վերականգնումի ծրագիրն է։

Ռուզվելթի պատրաստած անտեսական վերականգնումի նախագիծը շատ խոր և բարդ ծրագիր մըն է, որ Ամերիկայի ցարդ հետեւած բոլոր անտեսական օրէնքներն ու կանոնները կը յեղաշրջէ եւ բոլորովին նոր ուղղութիւն մը կը պատրաստէ։ Եւ, որքան ալ չափազանց յոռետես կարծիքներ եւ թերահաւատ արտայայտութիւններ ուժեղորէն գոյութիւն ունեցան սկզբները, այժմ արդէն բոլորը կը նկատեն իրականացած Ռուզվելթի ծրագիրը։

Անցած Մարտ ամսոյն երբ Ռուզվելթ զբաւեց նախագահական թաղարկ, առաջին գործը եղաւ Ամերիկայի չորս տարիէ ի վեր մատնուած անտեսական անօրինակ տազանային բարոյութեան Նախ՝ ներկայացաւ Պորտուգալիան եւ ստացաւ աւելի լայն իրաւասութիւններ և լրացործութիւններ անտեսական քարակարգումի և փոփոխութեան համար։ Անկէ վերջ, Պորտուգալիան փակեց իր նստաշրջանը, կատարեալապէս հաղորդած ըլլալով որ լրացործութիւնները ի դերեւ պիտի չեկնին։

Հազիւ զբաւեց նախագահական թաղարկ և հարկ եղած լրացործութիւններ ստացած, նախագահ Ռուզվելթ քանդեց Ամերիկացիներու չորս տարիէ ի վեր ամէն տեսակ զոհողութիւններով եւ նախաձեռնողութեամբ պահպանած տուարի կառուցուածքը։

Անխորհուրդ և արկածախնդրական ձեռնարկ մը չէր Ռուզվելթի ծրագիրը։ Ան, կատարեալ գիտակցութեամբ և համոզումով սկսած էր գործի և միակ մտահոգութիւնն էր Ամերիկան փրկել հետզհետէ ծանրացող անտեսական տազանային և կ'ուզէր հասկցնել ամերիկացիներուն՝ որ արագապար անցողական ժամանակաւոր վտանգ մը չէր, ալ կըրայ աւելի ստատիկանաւ և տեսականաւ, եթէ այժմէն պէտք եղած կերպով արմատախիլ ըլլալոյն անոր արմատները։

ՆՈՐ ԹՈՒՐ ՔԻՒԱՆ

Ժամանակին, Օսմանեան կայսրութիւն մը կար, որուն Սուլթանները Մահմետ անունով կը թագաւորէին անսահման երկիրներու վրայ, Եւրոպայի, Ասիայի և Աֆրիկայի մէջ։ Բայց այս կայսրութիւնը, կորսնցնելով իր նախնի ուժն ու հզօրութիւնը, տակաւին կը շարունակէր պայքար, այսպէս թէ՛ յայնպէս։ Բանակը և պաշտօնեաները այլևս չէին վճարուել, Զինուորները՝ ցնցոտիներու մէջ, և սպանները՝ որ միաներով չէին լուսացուել, իրենց այս վիճակէն մոռնալով, կը կեղծեցին ի վերջոյ երկրին քանակները։ Կռուվորները, կռուակալները և վարչական պաշտօնեաները ալ կը սառնային սառած պայմաններու մէջ։

Սուլթանը ստիպուած էր կերակրելու իր պալատի բնակիչները։ Այդ պայտարինքին ախար մը կը ներկայացնէր։ Սեփարիւր խմորները, պաշտօնական բազմութիւն պաշտօնեաներ, բարձրաստիճան պէտք, փառներ, կիներ, աղաներ, ծառաներ, Այս բոլորը կը բնակէին պալատին մէջ։ Կային փառներ, որոնք իրենց զուգակներով, կիներով և ծառաներով միտախն կը բնակէին Սուլթանին պալատին մէջ։

Այնպէս ընդամենը ըլլալով արտաքին, ստորին բան մը, ո՛չ ոք կ'աշխատէր։

Երբ Սուլթանը դարձի պէտք ունենէր երեքին, այն ժամանակ փոխադրուած թեմա ձևով Եւրոպական պետութիւններու կը յանձնէր իր երկիրն նախաձեռնողները, մաքսաւորները, քարտիները, սենյալորները և ուրիշ զանազան արտուսթիւնները։

Միւս կողմէ, անվերջապէս պատերազմներ, կարճատև բայց աղիտուար, կը կործնէին և կը նեղեցնէին կայսրի մը նստը, Օսմ. կայսրութիւնը։ Որեւէ պատերազմի ժամանակ, յանկարծ պատերազմական երկաթուղին՝ զինուորներով լեցած, կը կենար տար և աւելի վարկեաններ, կէս ծածկուած վրայ իջնու կը կենար։ Որովհետև հրամանատար փառնայն յայտնէր կը հրամայէր, հանդիս կերպով ձեռնարկ կ'արէր իր կիկլակը... Այնքան մէկ խաղաղութեան կամ հաշտութեան դաշինքով՝ Սուլթանը, իր իրաւական և իրազեկութեամբ պետութիւնը՝ որոյ երկրամասի մը վրայ, կը զիջէր անտեսական և պատերազմական վերականգնութեան կամ իշխանութեան։

Տրոյսոյ մը վրայ, Սուլթանը իր շատ քիչ երկիրներու, որոնք իրմէ ի վերջոյ կը խուզէին կամ կը գրուէին Մեծ պատերազմէն առաջ, քարտիներ վրայ, Արևելքի, Պարսկաստանի և Տրոյսոյ մասին որոշ կորցրաւ։

Օսմանեան հրահրութիւնը Աֆրիկայի 1910ին, 1919ին, գրեթէ այսպիսի քարտիներ երբեք ալ չէին սրբազարած, փոխադրուած և, հիմա՛ս։

ՍԱՐԳԻՍ Ա. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ

Պէյրութեան զոհուած կորսնցոյցի իր համաս ազգային գործիչներն մին, յանձին պ. Սարգիս Ա. Խաչատուրեանի։ Անիկո ծնած է 1873ին Այնթապի մէջ։ Իր կրթութիւնն ու դաստիարակութիւնը ստացած է Այնթապի վարչական կրթութեան մէջ, ուրկէ վկայական ստացաւ իր արհեստի ուսումնական կրթութեան և առաջին աստիճանի իրաւունքներով։ Այնպէս ընդամենը իր կրթութեան և առաջին աստիճանի իրաւունքներով 1894ին։

Կատարած արհեստներու նախաձեռնութիւնները կը յաջողէր համարելու արտաքին շրջանը, Իսկանդուլուր իր կարեւոր նախաձեռնող-հայրական որոշ շրջանակի մը, կը խաղաղ օգտակար և ազգասիրտ գործիչ-խաղաղական կարգաւորներու արտասահման անջնջ առթիւ։ Ս. Խաչատուրեան իր եղբայրներուն հետ այդ ժամանակ աւելի շիւթակաւ և բարոյական աջակցութիւնը ցոյց կուտայ փոխստակաւորներուն, անցնելու դէպի Արտասահման։

Կատարած արհեստներու անմիջապէս յետոյ, Համահան կառավարութեան կողմէ մասնաւոր արդիւններ զրուած էին բոլոր այն հայերու համար որոնք կրկին կ'ուզէին արտասահմանէն իրենց հայրենի քաղաքները վերադառնալ։

Ան, ինչպէս որոշ իրաւունքներու անկարողութեան և անհասկացողութեան արդեւորութեան պատճառով, իրենց զիջող փոխստակաւորներուն երաշխաւոր կ'ըլլար, արտասահմանէն կ'ուզէին կ'ուզէին երկիր մտնել։ Անիկա, այս բոլոր զոհողութիւններ կ'ընէր առանց նիւթակաւ ակնկալութեան։ Ընդհակառակը շատ անգամ ինչիւրեք անգամ կ'անմիջապէս վերադառնալու էր։

Սարգիս Ա. Խաչատուրեան իրենց զիջող փոխստակաւորներուն հետ իր կարեւոր նախաձեռնող-հայրական որոշ շրջանակի մը, կը խաղաղ օգտակար և ազգասիրտ գործիչ-խաղաղական կարգաւորներու արտասահման անջնջ առթիւ։ Ս. Խաչատուրեան իր եղբայրներուն հետ այդ ժամանակ աւելի շիւթակաւ և բարոյական աջակցութիւնը ցոյց կուտայ փոխստակաւորներուն, անցնելու դէպի Արտասահման։

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ե Ե Ր

Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն Լ ՈՒ Ի Ե Ր

ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ԱՆԳՂԻՍ, ՖՐԱՆՍԱ, ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Պիտի կրնա՞ն մերձեցնել իրենց տեսակետները

Փարիզ 19 սեպտ.— Անընկեցի թեան և, մասնաորակա հակազորի շուրջ ֆրանսիական խորհրդակցությունները սկսան Փարիզի Արտ. Գործոց նախարարության մեջ, մեկ կողմէն պ. Փոլ Գոնբուրի, արտ. գործոց ընդ. բարոն-դար պ. Լէժէն և Ազգաժողովի մաս ֆրանս. սպասարկութեան տնօրէն պ. Մա-սիկիլի ու միւս կողմէն պ. Անթոնի Էտիէնի. Փարիզի անգլ. ղեկավար լորտ Քիլբը-լի, Ազգ. Դաշնակցութեան անգլ. բաժնի գլխավոր պ. Բաստոլանի և իր ան-հասակակ բարոնդար պ. Հէյբրէի միջև:

Խորհրդակցությունները պիտի տևեն 2 օր, Այժմ պ. Նորման Տէյլլիս Փա-րիզ կ'ապաստուի և, հաւանաբար, պ. տի մասնակցի երկրորդ օրի խօսակցու-թեանը:

Այնուհետև պ. պ. Էտիէն և Նորման Տէյլլիս ձուլ պիտի մեկնին:

Խօսակցութիւնները տեղի կ'ունենան բաղադրուած համար տեսակետները հակադիր հարցին մէջ, Արդարեւ. եթէ Ֆրանսա, Անգլիա, Ա. Նահանգներ և Նոյն իսկ Իտալիա սկզբունքով համաձայն գտնուին ռազմական ուժերու միջոց-հակազորին, միւս կողմէ ղեկ որոշ տարակարծութիւններ կան, որոնք պիտի ձարթուին:

Մուսոլինի նպատակը Զորքերու Խորհրդակցութեան

Լոնտոն 19 սեպտ.— Անգլիա Քլէյքարթի Լոնտոնի թղթակցը կը հաստատէ թէ Իտալիան չէ ընդունած մասնակցիլ Գերմանիոյ սպասարկութիւնը հակազորի են. թարկել ուղղող երկիրներուն: Մ. Մուսոլինի կը մտածէ թէ կամայայտնաբերել մը կարելի է գոյացնել այն առանձն, երբ բանակցութիւնները տեղի ունենան միայն Զորքերու դաշինքը ստորագրող երկիրներուն, այսինքն Ֆրանսայի, Մ. Բրիտանիոյ, Իտալիոյ և Գերմանիոյ միջև:

Սքէման փիւսոնի մասը

Փարիզ 19 սեպտ.— 1917ին Քլէյքարթի զանգիւնն արտ. գործոց նախարարը եւ վերջապէս խաղաղութեան զանգիւնն բանազնացը պ. Սթիւարտ ֆիլչի մտաւ հրեւ. երկր. իր Լոն—Սթիւարթի ընկերակցին մէջ, Սիչեյաքը մեծ հաջողա-համ էր լրագրական, խորհրդական, նախարարական և ղեկավարական ասպա-րէզներուն մէջ և Ֆրանսայի համար ամենազգաբաժնի վարչականներուն, հաւատարմ աշխատակիցը եղած է «Ազգ» (Քլէյքարթ)ին, որուն իշխանութե-ան հետեւանալէն ի վեր, ինքն ևս կ'ապրէր սովորականացած:

Սերայիոյ եւ Պուլկարիոյ թագաւորները կը սեռակցին

Գեկրատ 19 սեպտ.— Պուլկարիոյ վեհապետները, իրենց ներպայի մէջ կա-տարած երկարատեւ ճամբորդութենէն վերադարձին, Սերայիոյ մայրաքաղաքէն անցնելով կէս ժամ կանգ առին Պուլկարիոյ մէջ: Երկու թագաւորները թա-գաւորը կայարան երթնալով բարեկամական տեսակցութիւն մը ունեցաւ իրենց հետ: Սեմ կարեւորութիւն կը տրուի թագաւորական այս կատակցութեան, որ կը մեկնուի Իրան: Բարեկամացողութեան նշան մը երկու երկիրներու յարաբե-րութեանց բարելաման:

Թուրքիական լեռնային շրջանները

Անարա 18 սեպտ.— Պ. Մարթիոս և Թէյլլիս Բիշոփ պէյ միասնաբար յա-տարարութիւն մը ընելով, շնորհակալ թէ թուրքիական լեռնային մէջ պէտք է տեսնել ընդ. պատերազմի վերջ կամայայտնաբերանց համար թափուած մեծա-գոյն ճիգը, Վլադիսլաւ Կոնստանտինովիչը պիտի տարածուի ևս և Պարսիկէն եր-կիրները, բոլորին միջև գործակցութիւնը իրազօրեցնու համար:

Պատմական գիտութեանց համաժողովը

Գահիրէ 20 սեպտ.— Վարչախոյ մէջ տեղի ունեցող պատմական Գիտու-թեանց համաժողովին կը մասնակցէին 47 պետութեանց 1000 պատգամաւոր-ները, որոնց կարգին ևս Եգիպտոսի պատգամաւորները: Որոշուեցաւ յառա-ջիկայ համաժողովը կազմակերպել Գահիրէի մէջ:

Քուպայի յեղափոխութիւնը

Ուստիկիլներ 20 սեպտ.— Խոտովութիւնները ծաւալ կ'ստանան Քուպայի մէջ: Եր կատակարարութեան անկումը ժամանոր հարց է: Տուրքերը չեն գանձուիլ, պետական պարտքերը անվար կ'սպասեն, յարաբի արտադրութիւնը զործ նականապէս գերի իջած է: Ամերիկ. թօքթիլայնաւ մը հասած է Մանակիլիո ուր ընկերային խոտովութիւնները լափազանց օտարակցած են:

Հովան 19 սեպտ.— Աւստրիական Փրէսա կը հետգրէ թէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները, պ. Սան Մարթինի կատակարարութեան հետ իրենց ունեցած մէկ խորհրդակցութեան միջոցին, վերջնապէս մը ներկայացնելով հանր. նախա-դասին, պահանջած են որ հրաժարի, կեղծութիւն կուսակցութեանց կատակարարութեան թիւն մը կ'ազդելու համար: Պ. Սան Մարթին այսպէս պատասխանած է անոնց. «Եր հրաժարի մ'ը ասն միայն, երբ կորող անձնատուութիւն մը այսպէս պա-հանջէ որ ընեն Արգենտինայ կարեւորութիւն ունի նախագահի հարցը. բաւ է որ յեղափոխական ծրագիրը իր գործուի»:

Երբի Արեւախիսկոպոսին ամակը Ատրիներու շարդին առիւթ

Լոնտոն 20 սեպտ.— Իրաքի Ատրիներու վրէժը առիթ տուաւ անգլ. կղե-բակաւորութեան միջամտութեան: Երբի Արեւախիսկոպոսը Վազլթ Տիտեղէնի նման մը զրկելով կը ինչէ յիշեալ փոքրամասնութեան զօտարին կողմէն ուրիշ ծաղրած ասած ըլլալը: Ատրի փոքրամասնութիւնը, ընդ. պատերազմին, դաշնակցութեան կողմը բռնեց. իր ենթադրուած հայածանքին բուն ծագումը պէտք է փնտռել այն հանգամանքին մէջ: Այնուհետեւ արեւախիսկոպոսը կը յի-շէ Անգլիոյ պատասխանատուութիւնը Ատրիներուն հանցէպ, զանի որ փոքրա-մասնութեան պահանջութեան մասին անգլ. հաւաստիացումներուն հետեւելով էր որ Ազգաժողովը անջնամ էր Իրաքի հոգաբարձութիւնը:

Եթէ բոլոր Անգլիացիները քննութիւն պահանջեն ասորական հարցին շուրջ, այդ պարտականութիւնը տեղի չպիտի կ'իյնայ անգլ. եկեղեցիին, որ Ատրիներուն սորվեցուցած էր զօր-զոգութեան պարագային իրեն զիսկը:

Ղազի թագաւորի նշանախօսութիւնը

Պաղատ 20 սեպտ.— Երեկ զիշեր տեղի ունեցաւ Ղազի Ա. թագաւորի նը-շանախօսը իր հորհրդող Միլիան Ալի-Մալիկի հետ, նախկին Ալի թագաւորի պալա-տին մէջ, Պաղատի Միլիթիին, Էմիր Ապուս-Լիսի և Իրաքեան նախարարնե-րու ներկայութեան:

Սուգին պատճառաւ, ամուսնութիւնը վեց ամիսէն ասոյ չպիտի կատարուի:

ՍԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

Նիւ Եորք 18 սեպտ.— Տօքթ. Էքզէնէրոս ժամանց ուսումնասիրելու հա-մար օգոյսին կ'անուանուի հողորդակցութեան հարցը Եւրոպայի և Մ. Նահանգ-ներու միջև: Ըստ իր կարծիքին, Յ Յեփլին օգոյսաւոր անհրաժեշտ են այդ ծրա-գրի իրագործման:

Ժընեվ 19 սեպտ.— Ազգ. Դաշնակցութեան կ'ըմ. Կոմիտէն երեկ ժողով գումարելով ուսումնասիրեց ասորական տեղեկագիրը:

Ազգաժողովի կ'ըմ. օմանգլուկութեան կողմը ունեցող երկիրներուն, որպէս Ազգաժողովի կ'ըմ. օմանգլուկութեան, Հունգարիա, Էսթոնիա, Աւստրիա և Իտալիան:

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԱՂԵՏՆԵՐԵՆ ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՔԱՐԻՒՂԻ ԸՆԿԵՐԹԵԱՆՑ.

20 ՏԱՐԻ ՎԵՐՁ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԳ ՄԵ ԿԸ ՀԱՆՁՆԱՅ ԻՐ Ո՞Վ ԸԼԼԱԼԸ

Առջի օր, խմբագրութեանց ներկայացաւ 22 օտարական երեսօտար մը, դիմքի գա-րուած արաբական վրանբանի ցե-ղերու յատուկ գարգանքերով, արեւա-հար դիմով և անճանաչելի ձեւերով, Շաս մեծ էղաւ մեր գարմանք, երբ այդ արաբացած երեսօտարը բերանը բաճա-լով բաւա մեզ:

— Էնէ երեւն, Էնէ երեւն մըրքոն. — Ես հայ եմ, ես ձեզի պէս հայ եմ! Անմիջապէս մեր աչքին աղբի պա-րզուցաւ սարուազգեցիկ ոգեբերութիւնը այդ օտարացի երեսօտարին. որ արա-բերէն լեզուով կը պատմէ իր ողբա-կանք:

«Հայ եմ, սակայն չեմ յոռե ուրե-րացի ըլլալ: Շաս այդ յիտաբանքի մը-րայն կը կրեմ մեր բնածնի մասին: Ա-նուց Յոգման, Օնան կամ Վանան պէտ է ըլլայ, հայրս Կարապետ կը կոչուի. մայրս Վարսի կամ Ասողի, եղբայր մը ունեի Գոգո... Հազի 2-3 օտարական էր գո շամար Ախիմի գիւղին մէջ պե-տկիները առիւթ, մեծցուցին և այնքա-կանէն ի վեր հոս ու հոն կը օտքի ա-նոնց հետ և ստուղի պէս կը ծառայի: Մեր վերջերս, օր մը, պատանմար Հա-մա եկած էինք մեր հօտերով, հոն իմացայ որ զեռ հայեր կան ախարհի վրայ, Շաս զժողովի անկախութեան փայտիլը եւլիայե-րգեցին: Հիմա հոս եկած եմ. կը խնդրեմ որ զեմէ իմ ազգականներս. արդեօք ո՞րք են»:

Ան՝ համառօտ ողբակերպ օտա-րագի հայուն, որուն նմանքը բազմա-հազարներով կը առաւելայ այսօր արա-բական անապատէն յիսած միջնա-բայկան հարկները:

Կը խնդրեի այս երեսօտարի հայ-րենիքն կամ բնածնեան պարագան-րուն մասին, որուն ծագումը ինքնեւե-րացուելով տեղեկութիւն ունեցողներէն, իմացելի խմբագրութեանս:

ԻՆՔՆԱՇԱՐԿՆԵՐՈՒ ՆԵՐԱՍՈՒՄԸ ԿԸ ՆՈՒԱՋԻ

ՇԵՏԱՔՐԻՔԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ամէն օտար զիւրա կ'ըմ. ճիշտը որ օտարէն ծարր սկսած են նուազիլ ներա-ծուող ինքնատուներն իր: Հրապա-րակի վրայ հազուադէպէն մար կը հանդիպի նոր ինքնատուներու, միջն-դեռ ֆանի մը օտքի առայ, ամէն օր նոր ինքնատուներ կ'երեւին ճրագարակ վրայ:

Պատճառաւ վիճակագրութեան մը կը հասկնայ որ 1930ին 1080 նոր ինքնա-տուներ ներածուած էին, 1931ին 867, 1932ին 387 միայն:

1930ին 68 միլիոն ճրագ արժողու-թեան ինքնատու գործիներ ներա-ծուած էին նուազաւորայ երկրներ, իսկ անցած օտար ներածուած է մի միայն 21 միլիոն ճրագ արժողութեան գործիներ:

ՈՋՐԱԳՈՐ ՊԱՏՆԻՆԵՐԸ

Առջի օր, Բա Պիտրի մէջ, օտա-րագոն և զոտարի արաբ մը անի ունե-ցած է, 12—17 օտարական հինգ պատ-ններ: 8 օտարական ազգակալ մը բունբա-րած են, Ոնբագոն պատաններ ձեռքա կալուած են:

ՄԻՇՏ ԱՆՈՒՆԵՄ ՎԱՐԻՉՆԵՐԸ

Առջի օր, ձիպիլի մօտ, ձիւր էլ ձեռ-օք նախնի վրայ կորց. մին էլի Նատր, միւսը Միլիայի Իհօսանի պատկանող երկու բեռ-նատար ինքնատուներ սուպակ բախու-նուցան: Մանրապէս վնասուած են եր-կու կառներ, որոնց վախչներ, բարե-բաղարար, կրցած են թեթե վեհերով ապառի:

ՄԱՐՍԻՒՒ ՎԱՒԸ

Ցաւով կը տեղեկանանք որ Լիբանանի-անմաններուն վրայ սկսած են ծեղուել մարտի սուտարաբի հոսանքներ: Կա-ռակարծիքներ անմիջապէս որոտած է-րուց պայմար մը կազմակերպել անոնց դիմ և յաջակցուցած է որո յիտեմը:

ՄԱՐՍԻՒՒ ՎԱՒԸ

Ցաւով կը տեղեկանանք որ Լիբանանի-անմաններուն վրայ սկսած են ծեղուել մարտի սուտարաբի հոսանքներ: Կա-ռակարծիքներ անմիջապէս որոտած է-րուց պայմար մը կազմակերպել անոնց դիմ և յաջակցուցած է որո յիտեմը:

Պ. Ա. ԾԱՅԻԱԹՈՒՆԻ «ՍԶԳԱԿ» ԽՍՐՈՒՄԱՆ ՄԵՋ

Այսօր (ձիւրագոյր) հանգին ունեցանք ըն-դունելու Պ. Ա. Ծայիսարուսի այցելու-թիւնը մեր խմբագրասանան մէջ:

Տագ սեղանը արտ. Եստագեթին հետ մեր ունեցած նոր եւ երկար տեսակցութեան օգուտը ինքնեւեր պիտի օճէ մեր վա-րդալի թիւնը:

ՅԱՆԿՅՈՒՆ

Պիտրի ամենամեծ օտարացի «Էլ—Անբա» իր երկուսը թիւն մէջ և սե-րգանալով հետեւեալ կը գրէ.—

Երկ իր մանկանացուն կ'ընեց հայ ազգային ժողովի անդամներէն Պ. Ասրիս Խաչատրեան, որ բանակցեալ ծառայու-թիւններ մատուցած է իր ազգին: Հան-գուցեալը աներ հայրք էր մեր պատճա-րէն «Ազգայն» թերթի ՏՅՕԻՆ Պ. Հայկ Պալանի:

Առջի օր, հայ եկեղեցիին մէջ հոգե-հանգստեան ազօրքներ կատարուեցան: Հայոց մեծ պատերազմի խօսեցալ կաե-րու եւ հմտայն դաժբանական մը եւ թուց հանգուցեալն անպիտան թիւններն ու իր ազգին մատուցած ծառայութիւն-ները:

ԻՐԱԳԻ ՀԻՊՊԱՏՈՒՆ

Մամիլ Անեթեան երեքօրե ժամը 11ին գումարուելով բնօրինց Պիտրի թիւնը հնի պատերազմի Գեմալ պէյ Գեյա-նի այցելութիւնը:

Նախապէս որոտած ժամուց հիւ-պատերազմը ներկայացաւ Անեթեայի կեղծութիւն թեղ գրուեց Անեթեայի անգամներուն լով:

Այս առիթի Գեմալ պէյ Գեյանի նա-տարաւանելով ընդհակառակը յայտ-նեց Լիբանանի մամուլին եւ բոլոր իր երկրի կուրուսին գաւազնեցեալներէն:

ՊԵՐՈՒԹԻ ՎԱՅՈՒՎԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԲԱՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՑՈՒՄԸ

Կարգ մը Պիտրի զանազաններն ար-տուած են կառավարութեան դիմելով՝ բողոքել պատերազմ խնդրող մէջ մարմ-նական դատապարտութեան չմտն գիւ-Այս վաճառականները կը պահանջեն որ, երբ այդպիսի որոտում կը ճողիսկ-տուի, ազգեպետներն ունենալու չէ չը-բուցուած անպիտանութիւն ունեցող վիճելի նախնեան վրայ:

ՓՈՒՍԸ ԿՆԵՆԵՐԸ

Տօքթ. Գ. Վարդապետեան Պ. Ասրիս Խաչատրեանի գումարեալ ժամուց անա-րաբական երկիրներու բնակչութեան:

Իր մեկնումէն անպիտան իր ընդհակառակը ներկայացաւ Պիտրի կեղծով արտապայտը Գեմալ մը յանձնել:

ԱՆԷՔԱՆՏԵՐԻ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջերս նոր ոգեւորութիւն մը կը ճո-ւարուի Այկաւանեթի արեւաբանի հր-պարակի վրայ, Արեւի այնպէս արեւ-եւորութիւն ունեցող արածուի բանա-կը, բարեբաղարար, աւելի տեսուած է ներկայիս: Ամէն օտար հազարաւոր պարկերով մամուլ կը բեռնուի օտարա-ւեւր կամ անապատաներու վրայ, Պալանի գրուելու համար: Բացառիկ ուսախառնիք է նաեւ այն պատերազմ որ, Պալանիստան որոտած է իր բրանքի ար-տանումներն ու ներածումներ կատարել Այկաւանեթի վրայով: Թիւրքալարանք ներու համար մատուցող միջոցով մը արդիս իսկ կառուցուելու վրայ է ծովե-րի վրայ:

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՆԵՐՈՒ ԹԻԸ

Վերջին վիճակագրութեան մը կը հա-կցուի որ, այս օտար Լիբանանի կողմից գի-րագնացներուն թիւը եղած է 9535 հոգի, անցեալ օտարներէն 860 հոգի աւելի:

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԵՐՈՒԹԻ		1933	
21	ՍԵՂՅԵՄԵՐԻ	1933	Ս. Գ.
Սեղիպի	Պրոպար	407	
Անգլիկ	»	398	
Տօքթ.	»	82	
Թրքական	»	59	
Պալանի	»	138	
Իտալական	Լիբ 100	675	
Ռուսական	Տրայի 100	70	
Անգլի. օսիք	»	619	
Տրանս.	»	496	
Օման.	»	552	
Արաբ սեղի	»	21	
Գրեթե Յօնս.	Ա. Յէ.	699	
»	Բ.	333	
»	Գ.	319	

Անեթեան եղբարք Բիլ Յօս Թիւրքի Ե-19

ես այստեղ ուրիշ ծանօթ չունիմ:

— Սա ճանաչում եմ, աղա, լաւ մարդ է, ասեցի, — եթէ կամենում էք գործ յանձնել, կարող էք հա-ւատալ:

Թաթարը ամենեւին չէր սպասուծ որ ես այսպիսի վկայութիւն մը տայի իր մասին: Աղան, այսինքն զաւոր Պետրոսը, իմ խօսքերով բաւականապէս, խոս-տացաւ նրան ամիսը տանընդիմ ընդ վճարել, որ իւր մօտ ծառայէ:

— Բո ծառայութիւններ իրատ թեթեւ կը լինեն, սասց նա, — ջո զլիւսաւոր գործը այն կը լինի, որ զի-չերները իմ խանութում պիտի պատկան, որքան կարելի է արթուն կերպով, ու հակա դրան: Վրայ, Տօնալա-ճառի պատճառաւ գողերը խիստ ըստմանք են:

Միամիտ մանկեղանիկ ուրախութեանը չափ չկար: Աղան շնորհեց նրան մի րուլի, հրամայեց, որ իսկոյն բաղնիք գնայ, հազուադէպ լիտէ և այն օրից սկսէ ծա-ռայութեանը:

— Սա ուրիշ հազուա չունեմ, բացի զրանից, որ տեսնում էք, սասց թաթարը:

— Սա կը տամ, պատասխանեց աղան:

Թաթարը մեծ գոհունակութեամբ հետացաւ:

Գաւոր Պետրոսի խանութը, իրաւ որ, ասանձին հըս-կողութեան կարօտ էր: Նրա մէջ գտնուած հարստու-թիւնը կարող էր հրապուրել գողերի եւ աւազակների տիրութեանը: Շատերը նրան ճանաչում էին իբրեւ մի-յայտնի անկախաճառ, որի մօտ գտնուած էին խիստ հազ-ուադէպ գողներն: Բայց ո՞րտեղից էին այդ գողա-րները, ո՞վ անուց նրան, ինչու մինչեւ այժմ ես տեղե-կութիւն չունեի նրանց գոյութեան մասին, — այդ հար-ցերը սաստիկ հետաքրքրուած էին ինձ:

— Սա ուրիշ հազուա չունեմ, բացի զրանից, որ տեսնում էք, սասց թաթարը:

Թաթարի բաղնիք գնալուց յետոյ, զաւոր Պետրոսը

նրա համար: Տիկիները, պարոնները, իրաւ է, նրա վրայ ուսարուութիւն չեն դարձնում, բայց աղախինե-րի, սպասուորների և տան երեսանների սիրելին է նա: Ժամերով կանգնում է նա բակում, տանն անգամ կրկնել են տալիս միեւնոյն խաղը, մինչեւ ձգում են նրան մի քանի դրոշներ: Այդ առիթով կարողանում է նա ամէն օրն ամեն միայն, ամէն տան ծակուծուկ հետա-գոտել և ամէն զարանիք ի

